

سازمان نظام مهندسی معماری ایران

سازمان برنامه ریزی و اقتصاد انرژی

اداره کل مباحث معماری و شهرسازی

سازمان اسکان ایران

اداره کل مباحث تفریح و تفریح

پست الکترونیکی: alireza_nozari67@yahoo.com

ارزیابان محیط زیست همگتانه

بررسی ارتباطات موجود بین گردشگری فرهنگی و باززنده سازی مناظر فرهنگی

سید عبدالهادی دانشپور^۱، علیرضا نوذری^۲*

^۱ عضو هیئت علمی و مدیر گروه طراحی شهری دانشگاه علم و صنعت، پست الکترونیکی: Daneshpour@iust.ac.ir

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی طراحی محیط زیست دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات،

پست الکترونیکی: alireza_nozari67@yahoo.com

چکیده

مناظر فرهنگی میراث همگانی هستند و فواید حفاظت و باز زنده سازی مناظر فرهنگی بسیار زیاد است در واقع منظر فرهنگی نحوه ی تکامل و ارتباط گذشتگان با محیط طبیعی را فاش می کند و فرصت های متعدد زیبایی منظر، تفریحی، اجتماعی و بوم شناختی را فراهم می کند تا از این رهگذر افراد، جوامع و ملت ها خودشان را بشناسند.

میراث فرهنگی به عنوان هویت یک ملت محسوب می شود و سند شناسایی آن ها در میان سایر ملت ها هستند و همه انسان ها در حفاظت و درک میراث فرهنگی نقش دارند. از این رو دولت ها موظف به بالا بردن سطح آگاهی مردم در ارتباط با میراث فرهنگی هستند. یکی از راه هایی که می تواند در در عین معرفی میراث باستان شناختی - فرهنگی به مردم و جهانیان، زمینه های لازم برای بازنده کردن، حفاظت و نگهداری از مناطق میراث فرهنگی را بوجود آورد. حضور گردشگران به ویژه گردشگران فرهنگی در این گونه مناطق است.

علیرغم طیف گسترده و ویژگی های منحصر بفرد محوطه های تاریخی و طبیعی به عنوان مناظر فرهنگی در کشور، این میراث ارزشمند مورد بی مهری قرار گرفته و در حراست و معرفی ملی و جهانی آن ها کم کاری شده است و بجز موارد انگشت شماری به ثبت یونسکو نیامده است. در ایران مناظر فرهنگی زیادی وجود دارد که شایسته ی آن است با بذل و توجه بیشتر و حفاظت، سازمان دهی و باززنده سازی و شناساندن ارزش این مناظر به مردم کشور و توسعه ی گردشگری گام های بلندی در راستای حراست از هویت و فرهنگ ایرانی بردارند.

افق های نوین در توانمندسازی و توسعه پایدار معماری، عمران، گردشگری، انرژی و محیط زیست شهری و روستایی

۹ مرداد ۱۳۹۳

انجمن ملی برنامه ریزی شهری و روستایی

انجمن ملی برنامه ریزی شهری و روستایی

انجمن ملی برنامه ریزی شهری و روستایی

انجمن ملی برنامه ریزی شهری و روستایی

انجمن ملی برنامه ریزی شهری و روستایی

انجمن ملی برنامه ریزی شهری و روستایی

انجمن ملی برنامه ریزی شهری و روستایی

از این رو در این مطالعه که به روش کتابخانه ای صورت پذیرفته است در مورد گردشگران فرهنگی و ویژگی ها و تأثیرات آن ها بر جوامع میزبان و یافتن نیاز ها و تسهیلات مورد نیاز این بخش از صنعت گردشگری در غالب یک مجتمع گردشگری پرداخته شده است. در ادامه به دلیل اینکه میراث باستان شناختی به طور مداوم در معرض خطر نابودی و از بین رفتن است و برای اینکه بتوان این میراث ملموس گذشته را مورد حمایت و حفاظت قرار داد به بررسی مقوله حفاظت و روش های درمان مناظر طبیعی-تاریخی یا مناظر فرهنگی پرداخته شده است.

واژه های کلیدی: گردشگری، گردشگری فرهنگی، منظر فرهنگی، میراث باستان شناختی، باززنده سازی، باززنده سازی منظر فرهنگی

مقدمه

آگاهی از ارزش ها و فرهنگ های مهم و تبادل اندیشه ها و افکار، زمینه را برای صلح و دوستی فراهم می آورد. گردشگری به مردم کمک می کند تا ارزش واقعی و دارایی های موجود (طبیعی، فرهنگی) در منطقه خود آگاه شوند. علاوه بر اینها صنعت گردشگری میتواند در اقتصاد جوامع میزبان نیز تأثیرات فراوانی داشته باشد. در این میان گردشگری میراثی و فرهنگی یکی از انواع گردشگری است که تأکید ویژه ای بر میراث و جاذبه های فرهنگی دارد و این بدان معناست که شناخت فرهنگی جامعه میزبان برای این نوع گردشگران بسیار مهم است و سایر اهداف آن ها را تحت الشعاع قرار میدهد. این تحقیق در تلاش بوده تا بتواند با نشان دادن اثرات گردشگری بر جوامع میزبان به اهمیت گردشگری بپردازد و به این مهم اشاره نماید که برای جذب گردشگران فرهنگی به یک منطقه نیازمند وجود منابع و جاذبه های فرهنگی و میراثی است که این منابع می باید به بهترین نحو خود حفظ شده باشند و در صورت از بین رفتن و یا تخریب بخشی از آنها به مرمت و باززنده سازی آن ها پرداخته شود (نوذری، 1393 : 1).

علیرغم طیف گسترده و ویژگی های منحصر بفرد محوطه های تاریخی و طبیعی به عنوان مناظر فرهنگی در کشور، این میراث ارزشمند مورد بی مهری قرار گرفته و در حراست و معرفی ملی و جهانی آن ها کم کاری شده است و بجز موارد انگشت شماری به ثبت یونسکو در نیامده است. در ایران مناظر فرهنگی زیادی وجود دارد (از جمله: شالی زارهای شمال، روستاهایی مانند ایبانه و غیره). که شایسته آن است با بذل و توجه بیشتر و حفاظت، سازمان دهی و باززنده سازی و شناساندن ارزش این مناظر به مردم کشور و توسعه گردشگری گام های بلندی در راستای حراست از هویت و فرهنگ ایرانی بردارند. چه بسا مناطقی با منابع میراثی وجود دارند اما بدلیل بی توجهی مورد نابودی قرار گرفته اند (نوذری، 1393 : 3).

گردشگری فرهنگی